

Kaupunginhallitus 15.04.2025 § 119

§ 119

Lausunnon antaminen Uudenmaan liitolle VISIO-kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Valmistelijat / lisätiedot:
Leino Essi
Kuusisto-Hjort Paula
Kolu Suvi
Koskinen Janne
Kaitanen Susanna
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan liitolle liitteenä olevan lausunnon Visio-kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tausta

Uudenmaan liitto on käynnistänyt uuden maakuntakaavan valmistelun. Kaavan nimi on VISIO – Innovatiivinen vihreä siirtymä, Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava. Nyt laadittava kaava on vaihemaakuntakaava, eli kaava täydentää voimassa olevaa ja lainvoimaista kaavakokonaisuutta vihreään siirtymään liittyvien teemakokonaisuuksien osalta. Kaavassa käsiteltävät teemat ovat energia, logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne, luonto ja hiilensidonta, teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto sekä vesihuolto ja vesivarat.

VISIO-kaavalla on kolme vihreään siirtymään liittyvää päätavoitetta: Ilmastonmuutokseen vastaaminen ja luonnon monimuotoisuuden lisääminen, kestävä ja innovatiivinen kilpailukyky vahvistaminen sekä toimintavarmuuden ja turvallisuuden edistäminen. Näitä tavoitteita tarkoittaa 20 alatavoitetta.

Kaavan tavoitevuosi on 2050 ja alueellisesti se kattaa kaikki Uudenmaan alueen kunnat lukuun ottamatta Östersundomin maakuntakaavan aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Uudenmaan liitto on pyytänyt kommentteja kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 29.4.2025 mennessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan kaavan tavoitteista, sisällöistä ja

selvityksistä, vaikutusten arvioinnista sekä siitä, miten kaavan laadintaan voi osallistua kaavatyön eri vaiheissa. Kaavan tultua voimaan, kaikki mitä ei erikseen VISIO-kaavan hyväksymisen yhteydessä kumota, jää aikaisemmista maakuntakaavoista voimaan. Uudenmaan liiton tavoitteena on saada kaavaluonnos nähtäville keväällä 2026, kaavaehdotus nähtäville keväällä 2027 ja kaavan hyväksyminen vuonna 2027.

Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma löytyy osoitteesta:

[Osallistumis- ja arviointisuunnitelma - VISIO-kaava](#)

Tiivistelmä lausunnosta

Kaavan kolme vihreään siirtymään liittyvää päätavoitetta ovat hyvin kannatettavia ja vastaavat myös Espoon strategisia tavoitteita. Kaavassa käsiteltävät teemat ovat pääosin ajankohtaisia ja tarpeellisia.

Espoo katsoo, että kestävä kasvun ja liikennejärjestelmän ohjaamiseksi maakuntakaava ei ole riittävän ketterä työkalu vahvasti kasvavalla pääkaupunkiseudulla. Seudullisen joukkoliikennejärjestelmän suunnittelun aikajänne ei ole ulottunut tähän mennessä vuoden 2040 jälkeen. Nyt kun HSL:n johdolla ollaan laatimassa vuosina 2025-26 seudun joukkoliikennejärjestelmän ja koko liikennejärjestelmän tavoitteet vuoteen 2060, on väistämätöntä, että se aiheuttaa muutostarvetta lähivuosina myös maakuntakaavaan. Espoo katsoo, että maakuntakaavan maankäytön ja liikennejärjestelmän ratkaisumahdollisuuksia tulee parantaa Kehä III:n sisäpuolella esim. poistamalla VISIO-kaavalla metrolinjat maakuntakaavasta, koska niiden merkitys on ensisijaisesti seudullinen.

VISIO-kaavassa on tarpeen osoittaa potentiaalisimmat alueet laajamittaiselle energiantuotannolle ja muille vihreän siirtymän toiminnoille, jotka vievät paljon maa-alaa, edellyttävät huomattavia suojaetäisyyksiä tai asettavat erityisvaatimuksia infrastruktuurille.

Maakuntakaavatyössä tulee tunnistaa se, että seudun eri osien välillä on maankäytöllisesti hyvin erilaiset lähtökohdat ja yhteensovitusarpeet luonnon monimuotoisuudessa ja hiilensidonnan tukemisessa. Espoo katsoo, että kuntatasolla ratkaistaviksi tulisi jättää muun muassa ekologinen kompensatio, ennallistaminen, latvuspeittävyys ja monet hiilensidontaan liittyvät kysymykset. Ekologisten verkostojen mahdollisessa päivittämisessä tulee ottaa huomioon yhteyksien merkitys osana laajempaa verkostoa sekä niiden luonne ja sijainti kaupunkirakenteessa. Päivityksessä tulee hyödyntää uusimpia kuntatasoisia selvityksiä.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Visio-kaavan OAS lausunto

Oheismateriaali

Tiedoksi